

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wydatek współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wsparcie administracji samorządowej w ramach Działania 5.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

Departament Współpracy z JST
Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji

ul. Wspólna 2/4, 00-505 Warszawa

tel. 22 661 87 65, 22 661 87 30

faks 22 661 94 08

e-mail: dwjst@mac.gov.pl

www.ip2.mac.gov.pl

ISBN 978-83-61647-14-0

Ministerstwo
Administracji i Cyfryzacji

Fundusze Europejskie na wsparcie administracji samorządowej

Prawie 54 miliardy euro dostępne w ramach Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2007–2013 to przede wszystkim nowe autostrady i drogi, to rozbudowa oczyszczalni ścieków, inwestycje w ekologię. Są to również środki dla przedsiębiorstw, uczelni, jednostek naukowych. To w końcu ogromne możliwości wsparcia zmian zachodzących wokół nas – odbudowa zabytków, remonty szpitali, szkół i muzeów, nowe autobusy i tramwaje na naszych ulicach, to tysiące placów budowy w całym kraju, gdzie powstają ważne z punktu widzenia mieszkańców obiekty.

Ale Fundusze Europejskie to także bezpośrednie inwestowanie w człowieka, w jego wiedzę i umiejętności. To podnoszenie kwalifikacji, wsparcie dla powstawania nowych firm. To dodatkowe zajęcia dla uczniów i studentów, a także tysiące nowych przedszkoli w całym kraju. To środki na modernizację zarówno polskiej oświaty, jak i polskiej administracji publicznej, zarówno tej centralnej jak i lokalnej.

Tego typu działania finansuje właśnie Europejski Fundusz Społeczny, który wykorzystywany jest za pośrednictwem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, na rzecz którego na lata 2007-2013 przeznaczono ponad 11 miliardów euro.

Program wyróżnia 9 obszarów interwencji (Priorytetów), będących odpowiedzią na występujące i zidentyfikowane w Polsce problemy. Stanowi więc instrument osiągnięcia celów w każdym z następujących obszarów wsparcia:

1. **Zatrudnienia** (Priorytet I i VI)
2. **Integracji społecznej** (Priorytet I i VII)
3. **Adaptacyjności** (Priorytet II i VIII)
4. **Edukacji** (Priorytet III i IX)
5. **Szkolnictwa wyższego** (Priorytet IV)
6. **Dobrego rządu** (Priorytet V).

Rola MAC we wdrażaniu POKL

Na rozwój państwa i jego wzrost gospodarczy wpływa wiele czynników, między innymi także administracja działająca w sposób sprawny i efektywny. Dlatego też Priorytet V *Dobre rządzenie* ukierunkowany jest na wzmocnienie polskiej administracji publicznej, by mogła w sposób nowoczesny i partnerski wypełniać swoją funkcję. Wsparcie obejmuje administrację szczebla rządowego, samorządowego, instytucje wymiaru sprawiedliwości. Ukierunkowane jest także na rozwój potencjału organizacji pozarządowych oraz organizacji pracodawców i pracowników jako podmiotów istotnych z punktu widzenia efektywnej realizacji zasady good governance (dobrego rządzenia).

Przyjęta definicja określa Dobre rządzenie jako sprawowanie władzy publicznej w ramach wzajemnych relacji rządu, administracji i społeczeństwa, cechujące się otwartością, partnerstwem, rozliczalnością, skutecznością, efektywnością i spójnością.

Jednym z kluczowych zadań Ministra Administracji i Cyfryzacji jest wspieranie lokalnej i regionalnej administracji publicznej we wdrażaniu zasad dobrego rządzenia za pomocą środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013. Na modernizację administracji samorządowej w ramach POKL przeznaczony jest ponad 252 mln EUR, tj. ponad 1 mld zł, w tym 85% z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dziedziny wspierane przez MAC

Minister Administracji i Cyfryzacji w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wspiera działania mające na celu:

1. Poprawę jakości prawa;
2. Poprawę skuteczności i efektywności wykonywania zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz wysoką jakość usług publicznych;
3. Podniesienie zaufania społecznego do władz lokalnych i regionalnych oraz poprawa przejrzystości działań administracji samorządowej.

Obszary priorytetowe interwencji Ministra Administracji i Cyfryzacji w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zbieżne są z rekomendacjami raportu „Polska 2030”. Ponadto, założenia wsparcia, kierowanego do samorządów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, są zgodne z założeniami projektowanej strategii „Sprawne Państwo 2020” (SSP). SSP – jako jedna z 9 zintegrowanych strategii rozwoju – wpisuje się w nowy model zarządzania rozwojem kraju, który został w określonym w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 27 kwietnia 2009 r. dokumencie pn. „Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski”. Nowy system zarządzania rozwojem kraju zmierza do zwiększenia skuteczności programowania i wdrażania polityki rozwoju oraz podniesienia jakości funkcjonowania instytucji publicznych.

Z założeniami SSP koresponduje nowy układ celów POKL 2007–2013, zaproponowany przez MAC na podstawie wyników dokonanego w 2011 r. przeglądu śródkresowego Programu. Nowy cel szczegółowy 3 *Sprawne państwo na poziomie lokalnym i regionalnym* dla priorytetu V POKL, przewiduje:

- Poprawę standardów zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego poprzez wdrożenie do 2015 r. w urzędach JST systemów zarządzania satysfakcją klienta (20%), systemów wspierających zarządzanie jakością (30%), standardów zarządzania zasobami ludzkimi (40%) oraz modernizację dostępu do informacji publicznej (20%);
- Poprawę jakości aktów prawa wydanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego poprzez obniżenie do 2015 r. o 5% liczby decyzji uchylonych w stosunku do liczby decyzji zaskarżonych;
- Standaryzację oraz wzrost jakości elektronicznych usług publicznych poprzez wdrożenie co najmniej 20 e-usług świadczonych przez 80% jednostek samorządu terytorialnego oraz zespoloną wojewódzką administrację rządową do 2015 r.;
- Wdrożenie systemu monitorowania polityk publicznych w województwie przez co najmniej 50% samorządów województw do końca 2015 r.

Postępy w realizacji Działania 5.2 POKL

Dotychczasowa realizacja Priorytetu V POKL w znaczący sposób przyczyniła się do zmodernizowania polskiej administracji samorządowej. W szkoleniach specjalistycznych, dofinansowanych w ramach Działania 5.2 POKL, uczestniczy ponad 150 tysięcy pracowników samorządowych, ponad 11 tysięcy policjantów, ponad tysiąc pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych i regionalnych izb obrachunkowych, niespełna 2 tysiące funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz tysiąc funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej. 1600 jednostek samorządu terytorialnego podjęło działania usprawniające procesy zarządzania, wdrażając: systemy mierzenia jakości usług i satysfakcji klienta (735 JST), System Zapewniania Jakości zgodne z normą ISO 9001 (448 JST), inne nowoczesne modele doskonalenia zarządzania publicznego (329 JST), systemy zarządzania zasobami ludzkimi (680 JST), elektroniczny obieg dokumentów (180 JST), budżet zadaniowy (101 JST), czy też tworząc biura obsługi klienta (221 JST).

W odpowiedzi na konkursy ogłoszone przez MAC (wcześniej MSWiA) wnioskodawcy złożyli dotychczas 1 410 wniosków na łączną kwotę wynoszącą prawie 2,68 mld zł. Dofinansowanie uzyskało 414 projektów (co czwarty) na kwotę ponad 680 mln zł, tj. ponad 2/3 całej alokacji. Do końca III kwartału 2012 r. podpisano 385 umów z beneficjentami na kwotę prawie 610 mln zł.

Projekty systemowe MAC

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji nie tylko dofinansowuje przedsięwzięcia modernizacyjne, realizowane przez JST, ale realizuje również projekty systemowe, których celem jest podnoszenie kompetencji pracowników samorządowych. Spośród dotychczas zrealizowanych działań systemowych, następujące projekty najpełniej wpisują się w założenia wsparcia modernizującego administrację samorządową:

Dobre prawo sprawne rządzenie – projekt partnerski (4 uczelnie wyższe):

Główną ideą projektu jest poprawa jakości decyzji administracyjnych oraz aktów prawa miejscowego wydawanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, jakości rozstrzygnięć organów nadzorujących i kontrolujących działalność jednostek samorządu terytorialnego oraz prawa powszechnie obowiązującego wpływającego na funkcjonowanie samorządu terytorialnego. Główne obszary projektu (bezpłatne wsparcie):

1. Szkolenia i doradztwo dla pracowników Jednostek Samorządu Terytorialnego (5920 pracowników JST);
2. Szkolenia e-learningowe dla pracowników Jednostek Samorządu Terytorialnego (służba przygotowawcza);
3. Wsparcie (szkolenia i studia podyplomowe) dla pracowników organów nadzoru (Regionalne Izby Obrachunkowe i Urzędy Wojewódzkie – łącznie blisko 350 osób);
4. Wsparcie (szkolenia i studia podyplomowe) dla etatowych i pozaetatowych członków Samorządowych Kolegiów Odwoławczych – łącznie blisko 570 osób;
5. Wsparcie eksperckie dla Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu;
6. Wsparcie dla Komitetu Regionów.

Akademia Liderów Samorządowych – projekt partnerski (3 uczelnie wyższe):

Akademia Liderów Samorządowych to profilowane studia podyplomowe dla liderów w samorządach (obecnie sekretarze i skarbnicy JST). Celem Akademii jest stworzenie profesjonalnej kadry zarządzającej w samorządach poprzez podnoszenie kompetencji w zakresie zarządzania personelem, stanowienia dobrego prawa miejscowego, poprawy jakości usług dostarczanych obywatelom oraz jakości obsługi klientów, a także budowania pozytywnego wizerunku urzędu. Celem studiów jest przygotowanie wyższej kadry urzędników samorządowych do poprawienia jakości w zakresie:

1. Stanowienia aktów prawa miejscowego;
2. Usług świadczonych przez JST;
3. Zarządzania zasobami ludzkimi JST;
4. Budowania wizerunku urzędu JST;
5. Przejrzystości funkcjonowania urzędu i praktyk antykorupcyjnych;
6. Zarządzania finansami publicznymi;
7. Współpracy z organizacjami pozarządowymi i społecznymi.

Zajęcia odbywają się w Warszawie, Poznaniu, Chorzowie oraz Toruniu. Rokrocznie uczestniczy w nich 160 osób.

Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST (projekt planowany):

Celem głównym projektu jest system wsparcia doradczo-ekspertskiego dla jednostek samorządu terytorialnego w osiągnięciu celów i realizacji zadań publicznych poprzez modernizację procesów zarządzania. Projekt powinien przyczynić się do wzrostu skuteczności i efektywności działań jednostek samorządu terytorialnego szczególnie w zakresie podnoszenia jakości usług publicznych, planowania działań rozwojowych oraz współzrządzenia wspólnotami lokalnymi i regionalnymi, co jest zgodne z założeniami projektu strategii „Sprawne Państwo 2020” (dalej jako „SSP”), opracowanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji Niniejszy projekt będzie bezpośrednio wspierał realizację następujących kierunków interwencji SSP:

- Efektywne zarządzanie instytucjami publicznymi;
- Wysoka jakość i dostępność usług publicznych.

Cel wsparcia administracji samorządowej

Zbliżamy się do końca perspektywy finansowej Unii Europejskiej, zaprogramowanej na lata 2007–2013. Ostatnie pięć lat pokazało, że Polska potrafi skutecznie zarządzać środkami europejskimi – na lata 2007–2013 przyznano nam aż 87 miliardów euro.

Jednym z podstawowych celów funkcjonowania Unii Europejskiej są działania podejmowane na rzecz zwiększenia poziomu oraz polepszenia warunków zatrudnienia. Aby kroki te mogły odnieść pożądane efekty niezbędne jest nawiązanie partnerskiej współpracy na poziomie międzynarodowym, regionalnym, a zwłaszcza lokalnym. Dynamika zmian w otaczającym świecie – widoczna niezwykle wyraźnie na rynku pracy, wymaga podjęcia nowych działań w takich dziedzinach jak: społeczeństwo oparte na wiedzy, innowacyjność, czy badania naukowe. Uwzględniając powyższą myśl Unia Europejska koncentruje swe wysiłki inwestując w jeden z najcenniejszych ze swoich zasobów – kapitał ludzki.

Głównym instrumentem służącym realizacji wyżej wymienionego celu tj. inwestycji w kapitał ludzki jest Europejski Fundusz Społeczny. Obejmuje on bowiem działania wspierające zatrudnienie, pomaga zdobywać wykształcenie i nowe kwalifikacje, zwiększając tym samym szanse na rynku pracy. Zasoby finansowe Europejskiego Funduszu Społecznego to ponad 10 mld euro rocznie we wszystkich państwach członkowskich, co stanowi ponad 10% budżetu Unii Europejskiej. Środki te w sposób pośredni służą rozwojowi społeczno-gospodarczemu i spójności Unii Europejskiej. Aby zapewnić sukces wydatkowania środków europejskich koniecznym jest zapewnienie najwyższej jakości usług publicznych. Profesjonalna i sprawna administracja jest fundamentem rozwoju państwa i trwałego wzrostu społeczno-gospodarczego. Mając to na uwadze, należy zauważyć, że realizacja działań przyczyniających się do poprawy jakości usług publicznych świadczonych przez administrację nabiera szczególnego znaczenia. Celem działań wdrażanych przez MAC jest wzrost efektywności funkcjonowania administracji samorządowej, aby mogła ona sprawniej odpowiadać na rosnące potrzeby obywateli. W związku z powyższym, w ramach Priorytetu V Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Dobre rządzenie, zapewniane jest wsparcie ukierunkowane na podniesienie poziomu usług świadczonych przez administrację publiczną. Zasadniczą rolę w budowie potencjału administracyjnego w Polsce, odgrywają jednostki administracji samorządowej. Z uwagi na fakt, że społeczności lokalne stanowią jedną z zasadniczych podstaw ustroju demokratycznego, podmioty

te wymagają szczególnej uwagi. Ich umiejscowienie – najbliżej obywatela, najbliżej przedsiębiorcy, uzasadnia inwestycje w podnoszenie jakości podstawowych usług świadczonych przez te jednostki. Wsparcie samorządów przyczynia się do podniesienia niezawodności i efektywności państwa jako całości, co jest niezbędne do sprostaania wyzwaniom stojącymi przed Polską.

Więcej informacji na temat Działania 5.2 POKL
znajduje się na stronie internetowej:
www.ip.mac.gov.pl.

Informacje dot. projektów systemowych dostępne są na stronie:
www.administracja.mac.gov.pl.